



UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Fake News

Taller de



Consciència Digital

- Benestar Digital
- Ciberseguretat
- Desenvolupament Digital
- Criança Digital
- Ciutadania Digital
- Inclusió Digital
- Educació Digital
- Identitat Digital
- Protecció de Dades
- **Informació Fiable**



Continguts



01

QUÈ SÓN LES FAKE NEWS?

Expliquem que són les fake news, d'on venen.

02

VEURE ÉS CREURE?

Reflexionem sobre com és de difícil detectar-les i les seves conseqüències.

03

ENTRENAMENT

Ens entrenem contra les fake news descobrint trucs per a detectar-les.

04

ENS POSEM A PROVA

Posem a prova el nostre entrenament contra fake news.

01. Què són les fake news?



01. Què són les fake news?



Les fake news són notícies falses o rumors que es propaguen per la xarxa premeditadament per a que siguin percebudes pels usuaris com a certes.



01. Què són les fake news?



Els motius poden ser:

- Per publicitat comercial.
- Per propaganda política.
- Motius humorístics i satírics.



01. Què són les fake news?



Les primeres fake news:

- L'article sobre els habitants a la Lluna (1835).
- Fals informe d'un armistici a la Primera Guerra Mundial (1918).
- Retransmissió de la guerra dels mons a la ràdio (1938).



02. Veure és creure?



Les fake news han evolucionat bastant des d'aquells temps.

Problema:

- Medis amb alta difusió
- Facilitat per crear-les
- Dificultat per diferenciar-les



02. Veure és creure?



Deepfake: intel·ligència artificial aplicada per manipular vídeos substituint la persona que apareix per una altra persona.



En la majoria dels casos es pot detectar observant les vores de la cara. Solen aparèixer taques, difuminats o distorsions que desentonen.

02. Veure és creure?



Sabeu que no tots obtenim el mateix quan busquem a google?



02. Veure és creure?



Bombolla de filtres: algorisme que utilitzen les pàgines web i cercadors per mostrar resultats que ens criden més l'atenció.



Els cercadors o xarxes socials són serveis **personalitzats** per a nosaltres.

Ens amaguen la informació no alineada amb la nostra opinió i ens aïlla en **bombolles ideològiques i culturals**, per tal que ens trobem més còmodes a la xarxa i **romanguem connectats**.

→ Això ens fa **vulnerables a les fake news** i ens allunya de la realitat.

02. Veure és creure?



Conseqüències:

- Riscos per a la salut → per seguir bulos i pseudociències relacionades amb la salut.
- Desestabilització de la societat → augmenten els conflictes per una societat polaritzada.
- Poden afectar en els nostres hàbits de consum i fer-nos caure més fàcilment en estafes.

salut Salut 
@salutcat

La Direcció General d'Ordenació Professional i Regulació Sanitària de @salutcat ha obert un expedient informatiu per investigar el cas. @salutcat recorda que sempre aposta pels tractaments validats i amb base científica

Dr. Bosch-Barrera @BoschBarrera

En resposta a @BoschBarrera

En una guardia una mujer joven acude por fiebre. Cáncer de mama en 'tratamiento' con terapias alternativas. -¿Y tu 'terapeuta' alternativo que te dice de tu tumor? -Dice que si sale hacia fuera es bueno, porque significa que se está oxigenando. #StopPseudociencias

Muere por covid-19 el negacionista noruego que organizaba fiestas ilegales

Acababa de celebrar dos reuniones en su granja de Gran en las que se contagiaron decenas de personas. Ocultó su enfermedad a las autoridades sanitarias

Vacunas contra el coronavirus: "Cómo una foto de mi pie se convirtió en propaganda antivacunas"

Historia Spring
Traducción y adaptación: BBT Salud
12/06/2020

Jobs rechazó durante nueve meses una operación contra el cáncer de páncreas

El hijo de Bill Gates de Apple, Steve Jobs, cuenta que el fundador de Apple optó por la medicina preventiva y que rechazó su operación, el futuro ya no había pasado

Jobs rechazó durante nueve meses una operación contra el cáncer de páncreas

En España han muerto hasta 1.460 personas víctimas de las pseudoterapias

Así lo desvela un estudio elaborado por científicos que luchan contra la pseudociencia

'Doomscrolling': la adicción a las malas noticias que se ha disparado en la pandemia

El estudio de la OMS sobre el uso de redes sociales durante la pandemia muestra que la adicción a las malas noticias se ha disparado y que ya preocupa a los expertos



03. Entrenament



Comprova les fotografies i vídeos de l'article: de vegades les fotografies i vídeos d'un article poden convèncer-nos que l'article és real però poden provenir d'un altre lloc o estar fora de context.



03. Entrenament



Bones pràctiques:

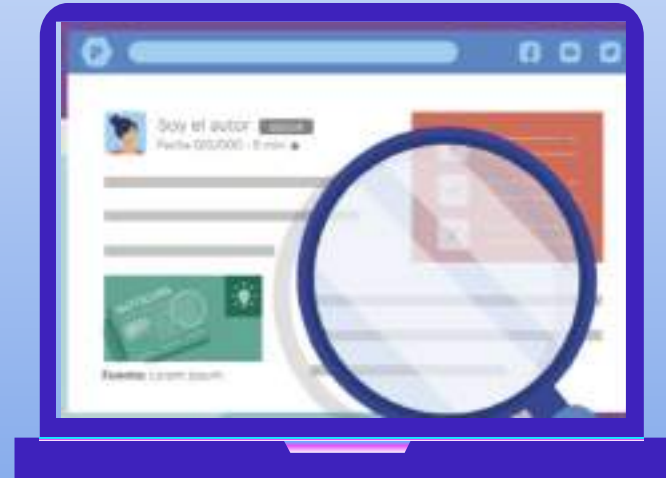
1. **Intenta ser objectiu.** Fins i tot si l'article et dóna la raó desconfia i comprova.
2. **No et quedis amb el titular.** Llegeix la notícia sencera abans de prendre conclusions.
3. **Sigues crític.** Para atenció als detalls i al llenguatge de l'article.
4. **Comprova en altres mitjans.** Llegeix diferents mitjans per identificar diferències.

03. Entrenament



Revisem l'article:

1. **Qui ho publica?** És un mitjà de comunicació, un blog, ni se sap?
2. **Qui n'és l'autor?** Comprovem si qui ho escriu és expert en la matèria o si és periodista i es documenta bé.
3. **Amb quina intenció?** Comprovem si l'article està patrocinat o és satíric.
4. **Referències?** Busquem si hi ha una secció de fonts i las comprovem.



03. Entrenament



Si creus que pot ser una fake news consulta a aquests organismes:



03. Entrenament



Si necessites ajuda amb qualsevol tema relacionat amb ciberseguretat:



04. Ens posem a prova



És una notícia d'un diari que basa la seva fama en el seu propietari.

Després veiem que l'autora no té cap títol en medicina ni psicologia per poder donar consells per aliviar l'estrés. En tot l'article no s'indica cap font.



Blanca Espada Barba

Redactora de contenidos en OkDiario. Experta en Consumo, Moda, Lifestyle y Bebés. Escribiendo para blogs y empresas de contenido desde 2007.

04. Ens posem a prova



Veiem que es tracta d'un portal de notícies que en principi és fiable.

Després veiem que les dades les han extret del *Ministerio de Trabajo y Economía Social*, una font fiable.

3 CATALUNYA ràdio NOTÍCIES ESPORTS CULTURA B. TEMPS 3 DIRECTES

Notícies

Últimes notícies ▶ Vídeos ▶ Àudios ▶ Seccions ▾

L'atur baixa en 3.000 persones a Catalunya en un març amb dades històriques al conjunt de l'Estat

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social ha pujat en més de 33.000 nous treballadors i ja supera els 3,6 milions

Redacció

04/04/2023 - 08:31 | 47548534 | 04/04/2023 - 11:23

f t

L'atur ha baixat a Catalunya el mes de març en 2.987 persones, un 0,85%, respecte al febrer, segons dades fetes públiques aquest dimarts pel Ministeri de Treball i Seguretat Social. El nombre de persones aturades a Catalunya és de **348.301**. Respecte al març de fa un any, la caiguda és del 6,24% i el descens en el nombre de parats en un any arriba a les 23.185 persones.

Per demarcacions, l'atur va baixar al març a Barcelona, en 1.120 persones; a Tarragona, en 891; a Girona, en 806 i Lleida en 170 persones.

Pel que fa al nombre d'afiliats a la Seguretat Social, ja són més de **3,6 milions, 33.358 treballadors més que al febrer** (un 0,87% més) i un 3,04% més que l'any passat.

A Espanya, amb els nous afiliats del març, la suma ja supera els **20,3 milions de persones inscrites a la Seguretat Social** –un 2,73% més que l'any passat–, una xifra històrica a la qual no s'havia arribat mai des que n'hi ha registres.



04. Ens posem a prova



Kahoot!

You have been challenged!

Open for: 3 days 1 hour

Recorda:



- **Sigues crític i objectiu.** Comprova la veracitat de totes les notícies fins i tot les que et donen la raó.
- **Analitza la notícia.** Revisa l'article, les imatges, els vídeos, les fonts i l'autor.
- **Demana ajuda.** Si no ho tens clar, demana ajuda experta abans de creure't-ho.
- **No difonguis.** Si es tracta d'una notícia falsa no la difonguis i, si pots, reporta-la.

Moltes gràcies



Les notícies falses les parem entre tots

